

Granskningshandling

Detaljplan för

DETALJPLAN FÖR SÅGEN 9 OCH 10 SAMT DEL AV VÄSTERVIK 4:28 OCH 4:34

Västervik, Västerviks kommun, Kalmar län

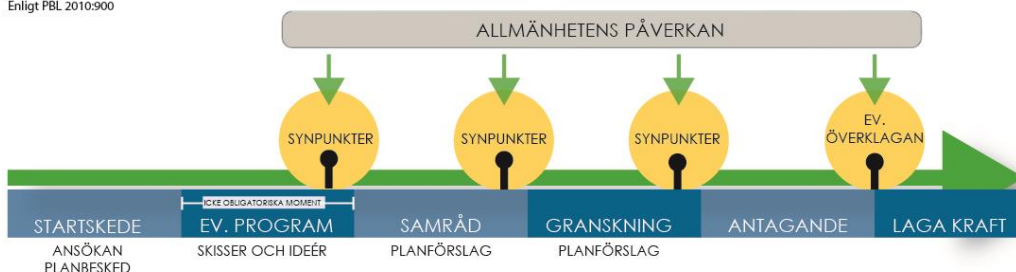
SAMRÅDSREDOGÖRELSE

PLANFÖRFARANDE

Detaljplan handläggs med standardförfarande enligt 5 kap. Plan- och bygglagen

PLANPRROCESSEN

Enligt PBL 2010:900

HUR SAMRÅDET GENOMFÖRTS

Synpunkter som har kommit in under samrådet om ett förslag till detaljplan ska redovisas i en samrådsredogörelse. I samrådsredogörelsen bemöter och kommenterar kommunen dessa synpunkter.

Samrådsredogörelsen innehåller en sammanställning av de synpunkter som har kommit in under samrådet samt en redovisning av kommunens ställningstaganden och förslag med anledning av synpunkterna. Av samrådsredogörelsen framgår vilka synpunkter som inte kunnat beaktas och skälen till detta.

Detaljplanen har varit föremål för samråd under tiden 2021-03-01 till 2021-03-22. Myndigheter, sakägare och allmänhet har fått tillfälle att yttra sig. Detaljplanen har funnits tillgänglig på kommunens hemsida.

Skriftliga yttranden, som finns i sin helhet på kommunen, har inkommit från följande under samrådstiden:

STATLIGA ORGAN

1. Länsstyrelsen	2021-11-17
2. Lantmäteriet	2021-10-05

KOMMUNALA ORGAN

3. Miljö- och byggnadsnämnden	2021-10-15
4. Västervik Miljö & Energi AB	2021-10-18

BEMÖTANDE AV INKOMNA SYNPUNKTER

Nedan följer en sammanfattande redogörelse för inkomna skriftliga yttranden.

1. Länsstyrelsen

Länsstyrelsens synpunkter gällande Miljö kvalitetsnormer för vatten, Hälsa och säkerhet samt Strandskydd måste beaktas för att planförslaget ska anses vara förenligt med 11 kap. PBL och därmed inte riskera att överprövas. Länsstyrelsen har även rådgivande synpunkter som redovisas som upplysningar vilka kan påverka genomförandet av planen.

Kontroll enligt 11 kap. PBL

- Hälsa och säkerhet
- Miljö kvalitetsnormer för vatten
- Strandskydd

Miljö kvalitetsnormer för vatten samt dagvattenhantering

Bra dagvattenutredning och motsvarande är inskrivet i planbeskrivning och delvis reglerat i plankartan. Kommen behöver dock klargöra ansvarsfördelningen. Problemet är i genomförandebeskrivningen när ansvarsfördelning ska göras mellan en damm på allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap och de andra två dammarna som ska byggas på kvartersmark med enskilt huvudmannaskap (vilket också är tydligt i plankartan). Vem ska genomföra detta? Finns det några avtal? Eftersom denna plan hänger på att dessa tre dammar/dagvattenanläggningar byggs är det viktigt att kommunen tydligt skriver avtal och ser till att dessa åtgärder genomförs, även på kvartersmark med enskilt huvudmannaskap. Förslag till dagvattenhantering ska naturligtvis även kopplas till eventuell förorenad mark och sanering. Undvik alltså infiltration av dagvatten i förorenad mark, arbeta helst med ytmässiga, öppna dagvattenlösningar.

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

Kommunen har konkretiserat hur förorenade områden ska hanteras inom planområdet. Det länsstyrelsen saknar är att det tydligt framgår i planhandlingar vilka föroreningsnivåer som ska gälla för samtliga delar av planområdet. Vedertagna nivåer för industrier är mindre känslig markanvändning, MKM enligt naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenade områden. Föroreningsnivåerna är inget värde hur mycket föroreningar som kan tillföras området, utan ett mått på vilka nivåer som det eventuellt ska saneras till och som kan vara acceptabelt för planområdet.

Riskhantering

Planområdet avgränsas av Lucernavägen som klassas som primär transportled för farligt gods. Igenom och direkt väster om planområdet passerar även två järnvägsspår. Enligt Räddningstjänsten i Västervik är Östersjövägen/ Lucernavägen inte dimensionerad för det antal transporter som går på vägen dagligen (totaltrafik) vilket medför att sannolikheten för olyckor är högre. Av riskutredningen framgår att individrisken är något förhöjd fram till ca 15 meter från Lucernavägen.

Samhällsriskens anses ligga på närmast helt acceptabla nivåer och etableringen kan vara möjlig med vissa riskreducerande åtgärder. Som skyddsåtgärder har kommunen föreslagit

planbestämmelser avseende utrymningsvägar och ventilation. I planbeskrivningen sid 16 för planbestämmelse "Korsmark" anges följande; Inom 25 meter från Lucernavägen, som utgör primär transportled för farligt gods, får endast kompletterande bebyggelse uppföras. Inom 25 meter från Lucernavägen får ej uppföras bebyggelse där personer förväntas vistas regelbundet. Det är tillåtet att anordna ytor för parkering, båtuppläggning och tekniska anläggningar.

Av planbeskrivningen sid 27 framgår dock följande Detaljplanen säkerställer genom korsmark att ingen bebyggelse där personer förväntas vistas regelbundet kan uppföras inom 10 meter från Lucernavägen och järnvägsspåren. Det är tillåtet att anordna ytor för parkering, båtuppläggning samt uppföra kompletterande bebyggelse så som tekniska anläggningar och förråd närmast Lucernavägen och järnvägsspåren. Kommunen behöver förtydliga vilket skyddsavstånd som avses gälla utmed Lucernavägen.

Strandskydd

I planförslaget avses strandskyddet upphävas inom allmän plats a1, kvartersmark a2 och vattenområde a3. Som särskilt skäl anger kommunen att områdena redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften (7 kap 18 c § p.1 MB). Länsstyrelsens bedömning är att kvartersmarken till största delen är ianspråktagen och därför anses särskilt skäl finnas. Inom områden för allmän plats – natur, park, gata och torg bedöms områdena dock inte som ianspråktagna. Detsamma gäller inom vattenområdet W1 och W2 där småbåtshamn och bryggor avses anläggas. Kommunen behöver därför förtydliga särskilda skäl för upphävande av strandskyddet inom dessa områden.

Kompletterande mejl från Kerstin Lind Andreasson:

Enligt vår granskning är området närmast stranden inte ianspråktaget.

Att området görs mer tillgängligt för allmänheten är ju inte detsamma som att området är ianspråktaget. Men det kan finnas annat särskilt skäl men det kan ni utveckla i granskningen.

Sedan kan vi backa på gata/natur

Undersökning – betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att genomförandet av detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning krävs därför inte. Med anledning av att frågor om MKN vatten och hälsa- och säkerhetsfrågor inte är klarlagt kan inte länsstyrelsen med tillgängligt underlag hålla med kommunen i bedömningen om betydande miljöpåverkan.

Upplysningar

Riksintresse för kommunikationer

Planområdet ligger inom riksintresse för kommunikationer, järnväg. Tjustbanan passerar i kanten av planområdet. Riksintresset är under utredning och beslut förväntas tas av Trafikverket under hösten 2021. Lucernavägen är under utredning och föreslås som riksintresse för kommunikationer. Kommunens förslag till detaljplan anses inte påverka de statliga riksintresseanspråken för järnvägskommunikationer negativt. Eftersom Lucernavägen inom kort troligen kommer att pekas ut som riksintresse för kommunikationer behöver kommunen ta höjd för detta i planen. Enligt 47 § väglagen

gäller ett generellt förbud mot att utan tillstånd av länsstyrelsen uppföra byggnader, göra tillbyggnader eller utföra andra anläggningar eller vidta andra sådana åtgärder som kan inverka menligt på trafiksäkerheten inom ett avstånd av tolv meter från ett vägområde.

Prövning enligt 11 kap MB

Länsstyrelsen påminner om att åtgärder i vattenområdet såsom utfyllnad, småbåtshamn, större bryggor kräver prövning enligt 11 kap om vattenverksamhet. För att kunna genomföra detaljplanen i dessa delar bör det göras sannolikt att ett sådant tillstånd kan lämnas innan planen antas.

Naturvärden

Kommunen behöver redogöra för om det finns skyddsvärda träd i området som kan påverkas. Avverkning, kraftig beskärning samt markåtgärder inom 15 x stamdiametern kräver anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Kulturmiljö

Under avsnittet Fornlämningar och kulturmiljö hanteras endast fornlämningsfrågan. Här borde det även framkomma det som finns med i bedömningen av betydande miljöpåverkan, att området ligger inom ett huvudområde i kulturmiljöprogrammet men inte inom ett kärnområde. De övergripande värdena för huvudområdet och påverkan på dessa bör framkomma i avsnittet.

Markanvisningsavtal

Om markanvisningsavtal ska tecknas ska kommunen redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av planens genomförande. Kommuner behöver därför senast i granskningen av detta planförslag redovisa detta.

Kommentar:

Dagvattenutredningen har reviderats och regleringen i plankartan har uppdaterats. Föreslagna dagvattenåtgärder (fördröjningsdammar) ska placeras inom allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. Föreslagna dagvattenåtgärder är anpassade efter de föroreningar som finns inom planområdet.

Planbeskrivningen har kompletterats med vilka föroreningsnivåer som gäller. Vedertagna nivåer för industrier är mindre känslig markanvändning (MKM) enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenade områden.

Föroreningssituationen har utretts ytterligare och flera kompletterande provtagningar har genomförts. En riskbedömning och åtgärdsutredning avseende dioxin har tagits fram och denna bifogas planhandlingarna. Planbeskrivningen har kompletterats i avsnitt Hälsa och säkerhet.

Planbeskrivning har reviderats avseende vilket skyddsavstånd som avses gälla utmed Lucernavägen.

Dialog har förts med Kerstin Lind Andreasson via mejl. Länsstyrelsen justerar sitt ställningstagande avseende områdena som är planlagda som allmän plats lokalgata och

naturområde. För övriga områden har kommunen förtydligat särskilda skäl för upphävande.

Planhandlingarna har förtydligats avseende MKN vatten samt hälsa- och säkerhetsfrågor.

Planbeskrivningen har kompletterats avseende riksintresse för kommunikationer.

Planbeskrivningen har förtydligats att det krävs prövning enligt 11 kap. MB om vattenverksamhet för att kunna genomföra utfyllnad samt anlägga småbåtshamn och större bryggor.

Planbeskrivningen har kompletterats gällande att området ligger inom ett huvudområde i kulturmiljöprogrammet.

Det är inte aktuellt med markanvisningsavtal.

2. Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2021-09-08) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras:

Grundkarta

Grundkartan saknar koordinater.

Ska exploateringsavtal/markanvisningsavtal tecknas?

I planbeskrivningen framgår att det eventuellt ska tecknas markanvisningsavtal. Om avsikten är att sådant avtal ska tecknas ska kommunen enligt 5 kap. 13 § 3 st PBL, redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen.

Ifall det är aktuellt, använd gärna handboken "[Lantmäterimyndighetens roll i planeringsprocessen, Handbok 5 kap. 15 och 22 a §§ PBL](#)" som stöd ang. lagstiftningens krav när ni kompletterar planhandlingarna ang. markanvisningsavtalet.

Delar av planen som bör förbättras:

Plankartan

Är det så att egenskapsbestämmelsen e_1 ska gälla för befintlig fastighet eller ska det kopplas till användningsområdet så att det möjliggör ytterligare fastighetsbildningsmöjligheter.

Tomtstorlek/fastighetsstorlek

Lantmäteriet har noterat att tomtstorlek används synonymt med fastighetsstorlek (egenskapsbestämmelse e_1 och e_2 för kvartersmark i planbeskrivningen). Lantmäteriet vill påminna om begreppet fastighet är ett äganderättsligt begrepp medan begreppet tomt inte har någon betydelse i äganderättsligt hänseende. Begreppet tomt enligt PBL är "ett område som inte är en allmän plats men som omfattar mark avsedd för en eller flera byggnader och mark som ligger i direkt anslutning till byggnaderna och behövs för att byggnaderna ska kunna användas för avsett ändamål" (definitionen i 1 kap. 4 § PBL). En fastighet kan ibland innehålla flera tomter och ibland kan en tomt kan vara uppdelad i flera fastigheter. Se gärna [en film från Boverket ang. begreppen tomt och fastighet](#)

Inlösen av allmän plats

Skrivningen ang. inlösen av allmän plats bör förtydligas så att det framgår att kommunen med stöd av detaljplanen har rätt att lösa in den allmänna platsen utan överenskommelse med den berörda fastighetsägaren.

Kommentar:

Plankartan har upprättats digitalt. Lägesbestämning hanteras via den digitala leveransen med automatisk koordinatpositionering.

Ej aktuellt med vare sig exploateringsavtal eller markanvisningsavtal.

Egenskapsbestämmelserna e_1 och e_2 har reviderats.

Planbeskrivningen har reviderats. Endast benämningen fastighet används.

Planbeskrivningen har förtydligats avseende inlösen av allmän plats.

3. Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att yttra sig enligt följande:

Mark med bygg rätt längs lokal gator är inte belagd med prickad mark. Miljö- och byggnadskontoret ställer sig frågande till om det är meningen att byggnader ska kunna placeras enligt planen som den ser ut nu vilket möjliggör placering av byggnader intill gata? Om gestaltungsfrågan är av stor vikt så bör avstånd till fastighetsgräns för placering av byggnadsverk förtydligas eller kontrolleras med prickmark.

Kompletterande utredningar behöver göras ur föroreningsperspektiv. Detta eftersom höga halter av dioxin har påträffats i grundvattnet. Dioxin har också påvisats i jord, dock i lägre halter. Utredningar ska kartlägga spridningen och identifiera eventuella källor till förorening. Syftet är att få en tydligare bild över föroreningssituationen. Beroende på resultatet från de kompletterande utredningarna kan riskbedömning behöva göras och åtgärder vidtas. Detta för att säkerställa att exploatering kan ske utan risk för negativ påverkan på människors hälsa och miljö.

I den fortsatta utredningen bör den historiska inventeringen utökas för att hitta eventuella källor till föroreningar. De påvisade höga halterna av dioxin i grundvattnet kan tyda på spridning från en eller flera källzoner inom eller i anslutning till fastigheterna.

I dagvattenutredningen anges att påträffade föroreningar förutsätts saneras innan exploatering och nya dagvattenlösningar tillkommer. Detta för att minska risk för spridning av föroreningar i fördröjningsmagasinen där infiltration sker. Infiltration i området är möjlig om förorenad mark har sanerats.

Sediment i Skeppsbrofjärden har påvisats innehålla förorenande ämnen. I Trebröders sund har förorenad sediment tidigare påträffats. Ska arbeten göras i vattenmiljön behöver sedimenten undersökas för att få kunskap om vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas.

Bakgrund föroreningar

I planarbetet har det gjorts en markundersökning ur föroreningsperspektiv. På området har det före detta sågverket tidigare haft lagringsplats för virke. Området består även av utfyllt material. I grundvattnet har höga halter av dioxin påträffats. Dessa härstammar högst troligt från det tidigare sågverket.

Jordprover visar över lag på lägre halter av förorenande ämnen. Dock är området stort och ett begränsat antal prover har tagits. Det innebär att det kan finnas föroreningar på andra platser som inte har undersökts.

Dioxiner är extremt giftiga ämnen som bedöms ha en mycket hög farlighet. Dioxin har svårt att lösa sig i vatten och binder till små partiklar i marken som transporteras till grundvattnet.

Kommentar:

Plankartan har kompletterats med prickad mark (4 meter) längs med lokalgatan.

Föroreningssituationen har utretts ytterligare. En historisk inventering och flera kompletterande provtagningar har genomförts. En riskbedömning och åtgärdsutredning avseende dioxin har upprättats.

Dagvattenutredningen har reviderats och anpassats efter föroreningssituationen och de åtgärder som föreslås avseende områdena med dioxin.

I samband med provning enligt 11 kap. MB om vattenverksamhet kommer eventuella föroreningar i sediment i Skeppsbrofjärden hanteras och åtgärdas.

4. Västervik Miljö & Energi AB

I samband med att Västerviks kommun förvärvade fastigheten Sågen 9 och 10 tecknade bolaget (VME) ett avtal med kommunen om en ny infart för tung fordonstrafik via Sågen 9 och 10 samt Marströms Composite AB (Marströms) till Stegeholmsverket. Syftet var att avlasta den befintliga infarten från tung trafik, i huvudsak leveranser av bränsle samt omhändertagande av restprodukter etc.

Transporter sker i huvudsak med tunga fordon, 24 m med släp

Under de gångna åren har VME haft löpande dialog med SHB, bland annat har diskussionerna rört praktiska tillämpningar och lösningar för en god funktionell genomfart genom Sågen 9 och 10.

En av frågorna som har berörts är att det kan finnas behov för ett fordon att vända vid grinden till Marströms då man av olika anledningar inte kan passera genom Marströms fastighet utan kan tvingas vända vid grinden till Marströms. Normalt vänder fordonet inne på Stegeholmsverket.

Därför bör man dels beakta att vägen konstrueras (svängradie m.m.) för tunga fordon samt att det finns utrymme att vända ett tungt fordon vid grinden till Marström.

Kommentar:

Lokalgatan är utformad för tunga fordon och det finns utrymme för en vändplan inom planområdet.

SLUTSATS

Samråd har genomförts enligt Plan- och bygglagen 5 kap 11 §. Kommunen har noterat de inkomna yttrandena och nedan redovisas de synpunkter som lett fram till en ändring, övriga inkomna synpunkter har noterats men lämnats utan åtgärd.

Inkomna synpunkter har föranlett några mindre justeringar i planhandlingarna. Förutom redaktionella ändringar av texter genomförs följande justeringar:

Plankartan:

- Allmän plats park har utökats.
- Allmän plats gata har justerats och kompletterats med en vändplan.
- Egenskapsbestämmelsen fördröjning₁ har ersatts med dagvatten₁ (Dagvattenanläggning ska finnas).
- Fördröjningsdammen inom kvartersmark har tagits bort. Endast aktuellt med fördröjningsdammar inom allmän plats.
- Egenskapsbestämmelserna e₁ och e₂ har justerats.
- Följande egenskapsbestämmelser har tillkommit:
b₆ Marken får inte förses med byggnad som kräver grundläggning

- b₇ Marken får inte schaktas
- b₈ Marken får inte vara genomsläpplig
- n₁ Marken är avsedd för dike

Plan- och genomförandebeskrivningen:

- Redaktionella ändringar
- Förtydliganden i avsnittet Hälsa och säkerhet, Förorenad mark
- Förtydliganden i avsnittet Teknisk försörjning, Dagvattenhantering
- Förtydliganden i Genomförandebeskrivning
- Förtydliganden i Administrativa frågor (Strandskydd)

Utredningar:

- Riskbedömning och åtgärdsutredning avseende dioxin har upprättats och bifogas planhandlingarna.
- Dagvattenutredningen har reviderats

STÄLLNINGSTAGANDE

En avvägning har gjorts mellan olika enskilda och allmänna intressen vilket har resulterat i en samlad bedömning. Efter en samlad bedömning anser enheten för samhällsbyggnad att det inte finns tillräckliga skäl för att inte fortsätta arbeta vidare med detaljplanen.

Planhandlingar har justerats enligt kommentarer ovan samt redaktionella ändringar har gjorts i Plan- och genomförandebeskrivningen.

Förslaget till *detaljplan för Sågen 9 och 10 samt del av Västervik 4:28 och 4:34, Västervik, Västerviks kommun, Kalmar län* kan efter ovanstående ändringar ställas ut för granskning.

Samhällsbyggnadsenheten

I tjänsten
Marcus Åberg
Planarkitekt
Samhällsbyggnadsenheten